

Anteckningar från informationsträff 2018-04-03

Projektgruppen tycker att det var roligt att det kom så många som ca 60 fastighetsägare! Sessionssalen var full och extrastolar ställdes in.

Styrgruppen presenterades:

Beställare	Teknisk chef Michael Nordin (MN)
Styrgrupp	Chef för VA-avdelningen Michael Nordin (MN) Kommunchef Per-Ola Hedberg Kommunstyrelsens ordförande Bengt Sjöberg 1:e vice ordförande Pernilla Johansson 2:e vice ordförande Kenneth Carlsson Ordföranden tekniska nämnden Suzanne Michaelsen-Gunnarsson 2:e vice ordförande tekniska nämnden Linn Brandström Miljöingenjör Ida Roos
Projektledare	Miljöingenjör VA/Gatu-avdelningen Ida Roos
Projektgrupp	Miljöingenjör VA/Gatu-avdelningen Ida Roos Miljöinspektör verksamhet miljö och bygg Åsa Furustam
Kommunikationsgrupp	Informationsansvarig, Töreboda kommun, Anna-Karin Kjellberg Näringslivsansvarig, Töreboda kommun, Lena Tilstam

Vattenskyddsområde

Presentation om vad vattenskyddsområde är, varför vi har det och hur man generellt kan jobba med att reglera de risker som finns för vattnet i en vattentäkt. Information om vattenskyddsområde finns i dokumentet Allmän information om vattenskyddsområden.

Frågeställningar från fastighetsägarna

- Hur är dialogen med Trafikverket angående de risker som finns med väg 202, som går genom primär skyddszon?
 - - Trafikverket har genomfört en riskanalys för vattenskyddet utmed väg 202. De har redovisat åtgärder utmed en sträcka på ca 300 meter som består av viss siktröjning, vägräcken och täta diken. Trafikverket anger också att dessa åtgärder tillsammans med beredskapsplan för området är tillräckliga.
 - - Arbete med att ta fram en beredskapsplan för trafikverkets anläggningar inom området har inletts. Det är ett samarbete mellan kommunen och trafikverket mfl. En beredskapsplan ska tas fram så att räddningstjänsten, trafikverket,

- tillsynsmyndigheten och andra berörda vet vad som ska göras och hur lång tid man har på sig vid ett räddningsarbete.
- Saltning längs vägen utgör väl en risk för vattnet?
 - Det är en avvägning eftersom saltning minskar olycksrisken och bilar kanske annars skulle ha kört av vägen. I dagsläget finns inga andra skyddande åtgärder utmed vägen. Frågan om saltning kommer att följas upp i det fortsatta arbetet med vattenskyddsområdet.
 - Militären hade för något år sedan en övning vid Mostugan och med sig hade de stora tankar med drivmedel – var det verkligen tillåtet?
 - Detta var utan vetskap från VA-avdelningen eller verksamhet miljö. När kommunen fick kännedom om deras övning togs kontakt med militären, och de lämnade området och bad senare om ursäkt. Inga föroreningar skedde.
 - Enskilda avlopp inom vattenskyddsområdet – hur är det med det?
 - Utsläpp av avloppsvatten kan tillföra bakterier och virus till grundvattnet och kan därför inte tillåtas för nära en vattentäkt. Vid dialogmötena kommer frågan om avloppen tas upp.
 - Synpunkter på dagens skyltning av vattenskyddsområdet.
 - När gränserna för vattenskyddsområdet har fastställts kommer området skyltas upp utmed vägar mm. Skyltning kommer ske enligt gällande riktlinjer. Det är av stor vikt att ett vattenskyddsområde skyltas upp.
 - I Slätte är det omkörnings- och växlingsspår för järnväg. Nedanför finns dammar, för att samla upp spill från dessa områden. Den spridning som sker av kemiska bekämpningsmedel, hur kan detta påverka dessa dammar?
 - Dammarna är till för att samla upp spill från väg o järnväg. Trafikverket ska redovisa sina anläggningar och hur de sköts osv inom området till verksamhet miljö o VA-avdelningen. Detta ska de göra för att vi ska kunna upprätta en bra beredskapsplan. Dammarna är till för att ta hand om ev spill från trafikverkets anläggningar.
 - Besprutning av kemiska bekämpningsmedel minskar insekter. Nikotinamid som sprids på åkermark giftigt för bin. Hur kommer det bli här? Folk slänger även fimpar. Finns det filter för det?
 - Två olika frågor. Filter kan man möjligen sätta i dagvatten. Idag pratar vi om grundvatten. VA-avdelningen tar prover på bekämpningsmedel i råvatten med jämna mellanrum. De parametrar som analyseras kommer från rester inom jordbruket främst.
 - När kom EUs ramdirektiv för vatten?
 - EU:s ramdirektiv för vatten (eller vattendirektivet) anger vad EU-länderna minst ska klara vad gäller vattenkvalitet och tillgång på vatten. Vattendirektivet (2000/60/EG) antogs 2000 och syftar till att skydda och förbättra EU:s alla vatten. I Sverige infördes vattendirektivet i svensk lagstiftning år 2004 genom bla 5 kap. miljöbalken och förordning

(2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön. I förvaltningsplanen anges att vattenskyddsområden ska inrättas för att skydda dricksvatten. Mer om vattenförvaltning kan läsas på havs- och vattenmyndighets hemsida <https://www.havochvatten.se/hav/samordning--fakta/miljomal--direktiv/vattendirektivet.html>

- Hur har gränserna för skyddsområdet räknats fram?
 - Vattenskyddsområdet har räknats fram med hjälp av en anlitad konsult och deras dataprogram. I detta anges tex markens genomsläpplighet, vilket finns hos SGU som tagit fram det genom markundersökningar. Det finns även gamla undersökningar på mark och vatten sen täkterna gjordes. Gränserna i ett vattenskyddsområde beräknas fram och det tar grundvattnet 100 dagar att transporteras till vattentäkten från primära zonens yttre gräns. Från sekundära zonens yttre gräns ska det ta ca 1 år för grundvattnet att transporteras till vattentäkten. I förslaget finns även en tertiär zon vilken avgränsas av vattendelare både i norr och i söder. Vattnet innanför det föreslagna området kan ta sig till vattentäkterna. På Lokaåsen, inom den tertiära zonen, är marken också mycket genomsläpplig och därför är det ett viktigt nybildningsområde för grundvatten där. En del av regnet som faller bildar grundvatten.
- När kan man få se hur gränserna blir inom vattenskyddsområdet?
 - Hur skyddszonen utformas exakt är inte bestämt än. Det är en pågående process där gränserna kan komma att ändras beroende på hur riskerna ser ut i området.
- Kan man skapa en 50-sträcka för trafiken genom vattenskyddsområdet?
 - Denna fråga får tas upp med till trafikverket.
- Fråga om långsamfilter (vattendammar) som finns i Haboskogen. Används de?
 - De kom till eftersom vattnet i reservbrunnen, norr om väg 202 innehöll mycket järn och mangan. Eftersom det blev problem med bakterier i vattnet togs de ur bruk. Dammarna används inte idag. Kommunen valde att stänga filtren för att inte riskera att skicka ut förorenat vatten till konsument.
- Fråga om vad miljökvalitetsnormer egentligen är och hur bindande de är.
 - Miljökvalitetsnormerna för vatten härrör från Eus ramdirektiv för vatten. Det är vattenmyndigheterna som fastställer vilka kvalitetskrav som ska uppnås genom att fastställa miljökvalitetsnormer för vattenförekomster. Miljökvalitetsnormerna anger vilken kvalitet som vattenförekomsten ska ha vid en viss tidpunkt. Vattenmyndigheten upprättar åtgärdsprogram som talar om vad som behöver göras för att följa miljökvalitetsnormerna. Det är myndigheter och kommuner som är skyldiga att vidta de åtgärder som behövs enligt åtgärdsprogrammen. Läs mer om vattenförvaltning på vattenmyndigheternas hemsida. www.vattenmyndigheterna.se



- Kommer de frågor som ställs vid mötet idag läggas ut på hemsidan?
- Löpande information under projektets gång kommer att finnas på kommunens hemsida. Vissa frågor läggs också ut på hemsidan när svar har erhållits.
- Utgår det ekonomisk ersättning för avgift som måste betalas vid tillståndsansökan för spridning av kemiska bekämpningsmedel?
- De skyddsföreskrifter som behövs inom ett vattenskyddsområde utgörs främst av sådana inskränkningar som den enskilde är skyldig att tåla utan ersättning. Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet² har dock rätt till ersättning om en föreskrift för ett vattenskyddsområde innebär att mark tas i anspråk eller att *pågående markanvändning avsevärt försvåras* inom den berörda delen av fastigheten. Skyddsföreskrifter som kan anses falla inom miljöbalkens allmänna hänsynsregler leder inte till ersättningsrätt. Läs mer om ersättning i dokumentet Allmän information om vattenskyddsområden.
- Va-avdelningen hade uppe ett förslag till vattenskyddsområde tidigare – vad hände med det?
- Förslaget skickades till länsstyrelsen för att de skulle fastställa området. Dock avvisade länsstyrelsen begäran om fastställelse 2011. Deras motivering var bland annat att arbetet innehöll oklarheter runt vägar och trafik.

Kontaktuppgifter Ida Roos, VA-avdelningen, 0501-756146